

Vyučovací předmět:	Český jazyk a literatura
Období – ročník:	2. období – 4. ročník
Učební texty:	Český jazyk pro 3. ročník II. část (Fortuna) Český jazyk pro 4. ročník I. část (Fortuna), Čítanka pro 4. ročník (Alter)

Očekávané výstupy předmětu

Na konci 2.období základního vzdělávání žák:

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
2. rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
3. posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
4. reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
5. vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
6. rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
7. volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
8. rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
9. píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
10. sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

11. porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
12. rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
13. určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
14. rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
15. vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
16. odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí

17. *užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje*
18. *píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách*
19. *zvládá základní příklady syntaktického pravopisu*

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

20. *vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je*
21. *volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma*
22. *rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů*
23. *při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy*

Cílové zaměření předmětu ve 4. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu ve 4. ročníku směřuje k:

- k dalšímu rozvoji techniky čtení, čtení s porozuměním, se správnou intonací, k zvládnutí techniky tichého čtení;
- k tvořivé práci s literárním textem;
- k zvyšování vyjadřovacích schopností, k správnému užívání výstižných, spisovných a citově zabarvených slov, slov podobného významu;
- k osvojování srozumitelného vyjadřování formou vypravování na dané téma, formou jednoduchého popisu;
- k rozvíjení forem společenského styku a k rozvíjení základních dovedností při korespondenci (vyplnění pošt. poukázky atd.);
- k rozvoji techniky správného psaní;
- k rozvoji dovednosti vyhledávat a zpracovávat informace;
- k pochopení stavby slova;
- k správnému psaní tvrdého a měkkého i/y v kořenech slov na základě znalosti řad vyjmenovaných slov;
- k správnému psaní -ě-, -je- po souhláskách b,p,v a psaní mě-mně;
- k rozpoznávání ohebných druhů slov;
- k dovednosti určování mluvnických kategorií podst. jmen (rod, číslo a pád) a sloves (osoba, číslo, čas);
- k tvoření jednoduchých souvětí;
- k praktickému využití abecedy.

Očekávané výstupy	Dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
MLUVNICE				
Opakování učiva				září
		Měkké a tvrdé souhlásky Pravopis u, ú, ů Spodoba hlásek na konci a uvnitř slova Vlastní jména	<u>OSV 1</u> <u>Rozvoj schopností poznávání</u> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování	
Slova ohebná – podstatná jména				říjen
OVO 13: určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá podstatná jména v textu - umí určit rod, číslo, pád podst. jmen - umí správně napsat jednoslovné zeměpisné názvy 	Podstatná jména – rod, číslo, pád Vlastní jména – jednoslovné zeměpisné názvy	<u>OSV 1</u> <u>Rozvoj schopností poznávání</u> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování	
Slova ohebná – slovesa, přídavná jména				listopad
OVO 13	<ul style="list-style-type: none"> - poznává slovesa v textu - umí určit osobu, číslo a čas u sloves - umí vyčarovat sloveso v přít. čase - vyhledává přídavná jména v textu 	Slovesa – osoba, číslo, čas Časování sloves v přít. čase Přídavná jména	<u>OSV 1</u> <u>Rozvoj schopností poznávání</u> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování	
Zájmena a číslovky				prosinec
OVO 13	<ul style="list-style-type: none"> - poznává a vyhledává zájmena a číslovky 	Zájmena Číslovky	<u>OSV 1</u> <u>Rozvoj schopností poznávání</u> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování	

Vyjmenovaná slova				leden – únor
<p>OVO 12: rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>OVO 18: píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí řady vyjmenovaných slov - zvládá pravopis vyjmenovaných slov a slov příbuzných - chápe a používá algoritmus odůvodňování vyjmenovaných slov 	<p>Řady vyjmenovaných slov</p> <p>Příbuzná slova</p> <p>k vyjmenovaným slovům</p> <p>Algoritmus odůvodňování vyjmenovaných slov</p>	<p><u>OSV 1</u> <i>Rozvoj schopností poznávání</i> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p>	
Stavba slova				březen
<p>OVO 11: porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p> <p>OVO 12</p> <p>OVO 18</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí označit a poznat kořen slov, předpony a přípony slov - rozlišuje slova příbuzná - chápe pojmy předpona a předložka - zvládá psaní bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně v jednoduchých případech 	<p>Kořen slov, předpona a přípona</p> <p>Slova příbuzná</p> <p>Rozdílnost předpony a předložky-vyjma s,z,vz</p> <p>Pravopis psaní bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně</p>	<p><u>OSV 1</u> <i>Rozvoj schopností poznávání</i> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p>	
Věta jednoduchá a souvětí				duben
<p>OVO 16: odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí</p> <p>OVO 17: užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p> <p>OVO 18</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí poznat jednoduchou větu a souvětí podle počtu sloves - umí vytvořit větný vzorec k souvětí a naopak - zná jednoduché spojovací výrazy - umí použít interpunkční znaménka v souvětí v jednoduchých případech 	<p>Věta jednoduchá a souvětí podle počtu sloves</p> <p>Větné vzorce a jednoduché spojovací výrazy</p> <p>Interpunkce v souvětí</p>	<p><u>OSV 1</u> <i>Rozvoj schopností poznávání</i> – pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování</p>	
Abeceda				květen
<p>OVO 13</p> <p>OVO 18</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zná abecedu, rozlišuje jednotlivé druhy hlásek 	<p>Abecední řada, druhy hlásek</p> <p>Využití abecedy v seznamech a slovnících</p>	<p><u>OSV 1</u> <i>Rozvoj schopností poznávání</i> – pozornosti</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>umí využívat abecedu při hledání v seznamech a slovnících</i> - <i>umí používat pravidla českého pravopisu</i> - <i>umí řadit slova podle abecedy</i> 	Pravidla českého pravopisu	a soustředění; cvičení dovedností zapamatování	
Opakování učiva 4. ročníku				červen
		Procvičování		
SLOH				
Rozvoj vyjadřovacích schopností – vypravování				září
<p>OVO 2: rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p> <p>OVO 3: posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>OVO 4: reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>OVO 7: volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>OVO 8: rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p> <p>OVO 9: píše správně po stránce obsahové i formální</p>	<ul style="list-style-type: none"> - <i>umí na přiměřené úrovni vyprávět zážitky, příběh apod. písemnou a ústní formou</i> - <i>chápe a používá správné významy slov</i> - <i>umí vyprávět podle osnovy, sestavit jednoduchou osnovu</i> - <i>přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu</i> 	<p>Spisovná slova, citově zabarvená slova, synonyma, antonyma</p> <p>Vypravování zážitků z prázdnin</p> <p>Osnova s časovou posloupností</p> <p>Pořádek slov a vět</p> <p>čtení – vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů</p>	<p><u>OSV 3 Seberegulace a sebeorganizace</u> – cvičení sebekontroly</p> <p><u>OSV 8 Komunikace</u> – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p>	

<p><i>jednoduché komunikační žánry</i> OVO 10: sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti OVO 11</p>				
Úprava psaného textu				říjen
<p>OVO 9</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dbá na správné tvary písmen a úpravu např. poznámek a zápisů v sešitech - umí psát velká tiskací písmena 	<p>Správné tvary písma při respektování osobního rukopisu Úprava psaného textu Velká tiskací písmena</p>		
Formy společenského styku				listopad – leden
<p>OVO 3 OVO 5: vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku OVO 7 OVO 8 OVO 9 OVO 11 OVO 14: rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary OVO 17</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí telefonovat - umí napsat a vyslovit přání, požádání a poděkování - umí napsat a poslat dopis a pohled - napíše SMS, vhodně využije emotikony 	<p>Jasně, srozumitelně vyjadřování Telefonování Písemné a ústní přání, požádání a poděkování Pohled a dopis</p> <p>žánry písemného projevu – SMS</p>	<p><i>OSV 7 Mezilidské vztahy</i> – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy</p>	
Popis				únor – duben

OVO 2 OVO 3 OVO 4 OVO 7 OVO 8 OVO 9 OVO 10 OVO 11 OVO 14 OVO 17	<ul style="list-style-type: none"> - <i>umí na přiměřená úrovní popsat pracovní postup, zvíře, věc, osobu</i> - <i>používá a chápe osnovu</i> - <i>umí najít podstatné znaky a informace v popisu</i> 	Popis – hlavní zásady Popis pracovního postupu podle časové následnosti Popis zvířete, věci, osoby Osnova popisu		
Tiskopisy				květen – červen
OVO 3 OVO 8 OVO 9 OVO 14	<ul style="list-style-type: none"> - <i>umí vyplnit jednoduché tiskopisy</i> - <i>umí psát hůlkovým písmem</i> 	Poštovní poukázka, telegram, podací lístek Hůlkové písmo		
ČTENÍ A LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
Próza – pohádky a pověsti				září – prosinec
OVO 1: čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas OVO 2 OVO 4 OVO 6: rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě OVO 7 OVO 8 OVO 10 OVO 20: vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	<ul style="list-style-type: none"> - <i>zná znaky pohádek a pověstí</i> - <i>orientuje se v ději pohádek a pověstí</i> - <i>chápe význam, vznik a způsoby šíření pohádek a pověstí</i> - <i>je schopen volně reprodukovat texty a vytvářet osnovu</i> - <i>snaží se správně a výrazně číst</i> - <i>rozpozná manipulativnost reklamy</i> - <i>přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu</i> - <i>porozumí významu piktogramu</i> 	Pohádky a pověsti jako zdroj zážitků, poznatků o přírodě, zvířatech a lidech Správné a výrazné čtení Volná reprodukce textů- osnova Manipulativní komunikace reklamy čtení – vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, čtení elektronických textů, význam piktogramů	<u>OSV 8 Komunikace</u> – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	

<p>OVO 21: volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>OVO 22: rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>OVO 23: při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - využívá klíčová slova při vyhledávání informací - na příkladu uvede způsoby komunikace, které je možné využít v každodenním životě 			
Próza – bajky a dobrodružná literatura				leden – březen
<p>OVO 1</p> <p>OVO 2</p> <p>OVO 4</p> <p>OVO 6</p> <p>OVO 7</p> <p>OVO 8</p> <p>OVO 10</p> <p>OVO 20</p> <p>OVO 21</p> <p>OVO 22</p> <p>OVO 23</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná bajku a dobrodružnou literaturu, vyzná se v ději, hodnotí hlavní postavy - sestavuje osnovu - zná pojmy spisovatel a ilustrátor - pokouší se o dramaturgii - zvládne tiché a uvědomělé čtení 	<p>Bajky a dobrodružná literatura</p> <p>Spisovatel, ilustrátor, hlavní postavy</p> <p>Dramaturgii</p> <p>Tiché a uvědomělé čtení</p>	<p><u>OSV 8 Komunikace</u> – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p>	<p>ČÍTANKA-4.roč.</p> <p>Stresové situace v životě-úspěšnost ve škole, v kolektivu, šikana, rasismus, nefunkční rodina, manipulativní komunikace reklamy</p>
Poezie				duben – červen
<p>OVO 1</p> <p>OVO 7</p> <p>OVO 8</p> <p>OVO 20</p> <p>OVO 21</p> <p>OVO 22</p> <p>OVO 23</p>	<ul style="list-style-type: none"> - chápe pojmy poezie, báseň, rým, verš, sloka - výrazně recituje přiměřené texty – básně - předvádí scénku, hříčku 	<p>Poezie, báseň, rým, verš, sloka</p> <p>Přednes</p> <p>Dramaturgii – scénky, krátké hříčky</p>	<p><u>OSV 8 Komunikace</u> – řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální</p>	<p>Projektové vyučování Jaro Proj.vyučování Den Země</p> <p>ČÍTANKA-4.roč.</p>